

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

«Təsdiq edirəm»

Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları
üzrə prorektor vəzifəsini icra edən

 dos. Z.I. Məmmədov

"07 " may 2025 ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050810- Turizm işinin təşkili

Fakultə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Mülki Müdafiə və ilkin tibii yardım

Kodu: İPF- B25

Tədris ili: IV (2025-2026)

Tədris yükü (saat) : Audotoriya saatı: 20 saat (10 saat mühazirə, 10 saat seminar)

Tədris forması: Qiyabi

AKTS üzrə kredit: 6

Auditoriya N:

Mühazirə saat: Üst həftə IV gün 2-ci saat

Seminar saat: Alt həftə IV-gün 2-ci saat

II Müəllim haqqında məlumat

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı b.m.Gənciyev Yadigar Fərmail

Məsləhət günləri və saati: V gün 14:00 – 16:00

E-mail ünvanı :

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III Əsas ədəbiyyat:

- H.N.Ocaqov Mülki müdafiə"
- "Mülki müdafiə Dərslik"

Əlavə ədəbiyyat

3.F.Manafov "Həyat fəaliyyəti təhlükəsizliyi"

IV Perekvizitlər: Çağırışa qədərki hazırlıq, Kimya, Fizika

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Mülki Müdafiə fənnin tədrisinin insanların təhlükəsizliyinin sağlamlığın təminatında rolu böyükdür. Sülh və müharibə dövrlərinin

fövqəladə hallarda, təbii fəlakət, istehsal qəzaları nəticəsində yaranmış zədələnmə ocaqlarında xilasətmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili və keçirilməsinin əsasları, əhalinin mühavizəsinin, habelə xalq təsərrüfatının obyektlərinin işinin sabitliyinin yüksəldilməsi üsullarının tələblərə öyrədilməsidir

VII Davamiyyətə verilən tələblər Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixi qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələr biliiyi 100 ballıq sistemdə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminara görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

İmtahan biletində bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

10 bal- Tələbə keçirilmiş materialları dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir.

9 bal- tələbə keçirilmiş materialları tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunu məntiqi tam açə bilir.

8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir

7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür lakin, nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.

6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

5 bal- tələbənin cavabında çatışmamazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.

3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var lakin fikrini əsaslandırma bilmir.

1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

0 bal- Cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı bal 17 baldan az olmamalıdır. Əks halda tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Smestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə :

A) 91-100 bal – Əla

B) 81-90 bal- çox yaxşı

C) 71-80 bal-yaxşı

Ç) 61- 70 bal-kafi

E) 51-60 bal qənaətbəxş,

F) 51 baldan aşağı qeyri-kafi

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməyəcək.

X Təqvim mövzu plan: Mühazirə -10 saat, Seminar – 10 saat. Cəmi-20

N	Mövzular, görülmə tədbirlər	Mühazirə Saat	Seminar Saat	Tarix
1	I Kollektivium mövzuları Fövqəladə hallar və onların təsnifatı. Mülki müdafiənin Plan: 1.Fövqəladə hallar və onların təsnifatı 2.Fövqəladə halların miqyasına görə növləri. 3.Fövqəladə halların mənşəyinə görə növləri. 4.Sülh mənşəli fəvqəladə hadisələr. 5.Texnogen xarakterli fəvqəladə hadisələr. 6.Təbii xarakterli fəvqəladə hadisələr 7.Sosial-siyasi xarakterli fəvqəladə hadisələr və ekologiya 8.Mülki müdafiənin yaranma tarixi. 9.Mülki müdafiənin müdafiənin təşkili və ona rəhbərlik Mənbə: səh 12-40	2	2	
2	Kütləvi qırğın silahların növləri. Plan: 1.Kütləvi qırğın silahların növləri . 2.Nüvə silahın zədələyici amilləri və nüvə silahın zədələnmə ocağı. 3.Nüvə silahın zədələnmə ocağı. 4.Kimyəvi silahın zədələyici təsiri. 5.Kimyəvi silahın ən vacib xüsusiyyətləri və zərərli maddələrin toksikoloji cədvəli. 7.Bakteroloji silahın zədələyici təsiri.Observasiya və Karantin. 8.Zədələnmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması. 9.Əhəlinin sanitariya təmizlənməsi. Mənbə: səh 40-58	2	2	
3	Mühafizənin əsas prinsipləri və üsulları. Plan: 1.Mühafizənin əsas prinsipləri. 2.Mühafizə qurğularının növləri. 3.Sığınacaqların konstruksiyası 4.Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların	2	2	

	konstruksiya. 5.Sade daldalanacaqaların konstruksiya. 6.Fərdi mühafizəvasitələrin növləri. 7.Tənəffüs üzvlərin növləri. 8.Ələhyaqazın növləri. 9.Respiratorların və ən sadə mühafizə vasitələrin növləri. 10.Dəri səthinin mühafizə vasitələri. 11.Əhalinin köçürülməsi,Köçürmə tədbirləri və Köçürmənin mahiyyəti. Mənbə: Səh 60-89			
4	Fövqəladə hallar zamanı ilk tibbi yardım Plan: 1.İlk tibbi yardımın növləri 2.Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım 3.Yara və yanıq zamanı ilk tibbi yardım 4.Sınıq,çıxma və ezilmə zamanı ilk tibbi yardım 5.Zəhərlənmələr zamanı ilk tibbi yardım 6.Boğulma zamanı ilk tibbi yardım 7.Fərdi tibbi mühafizə vasitələrin növləri 8.Fərdi tibbi paketin istifadə qaydaları 9.İlk tibbi dəsti (aptekçe) Səh 186-222	2	2	
5	Tibbi biliklərin əsasları fənnin insan həyatında rolu və vəzifələri. Plan: 1.Tibbin və səhiyyənin inkişaf tarixi. 2.Azərbaycanda tibbin və səhiyyənin tarixi. Mənbə: 1,2	2	2	
	Cəmi	20		

XI Fənn üzrə tələblər və tapşırıqlar: Ehtimal olunan fəlakət barədə əhalinin xəbərdarlıq edilməsinin təşkilini, əhalinin fəvqəladə hallarda mübarizəyə və təşkilini, qəza-xilasətmə tədbirlərinin həyata keçirməyini

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri.

Mülki müdafiənin yaranma tarixi və vəzifələri.

Sülh mənşəli fəvqəladə hallar.

Fövqəladə halların miqyasına görə növləri.

Nüvə silahının zədələyici amilləri və zədələnmə ocağı.

Kimyəvi silahın ən vacib xüsusiyyətləri və zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli.

XIII Tələbələr fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV.Kollokvium sualları:

- 1.Mülki müdafiənin yaranma tarixi və vəzifələri.
- 2.Sülh məqsəlli fəvqəladə hallar.
- 3.Fəvqəladə halların miqyasına görə növləri.
- 4.Nüvə silahının zədələyici amilləri və zədələnmə ocağı.
- 4.Kimyəvi silahın ən vacib xüsusiyyətləri və zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli.
- 5.Bakterioloji silahın zədələyici təsiri.Observasiya və karantin.
- 6.Mühafizənin əsas prinsipləri.
- 7.Sığınacaqların konstruksiyası.
- 8.Tənəffüs üzvlərin növləri.
- 9.Dəri səthinin mühafizə vasitələri.
- 10.Əhəlinin köçürülməsi köçürmə tədbirləri.

XV .İmtahan sualları

- 1.Mülki müdafiənin yaranma tarixi,vəzifələri,təşkil və ona rəhbərlik.
 - 2.Fəvqəladə hallar və onların təsnifatı
 - 3.Fəvqəladə halların miqyasına görə növləri.
 - 4.Fəvqəladə halların mənsəyinə görə növləri.
 - 5.Sülh məqsəlli fəvqəladə hadisələr.
 - 6.Təxogen xarakterli fəvqəladə hadisələr.
 - 7.Təbii xarakterli fəvqəladə hadisələr
 - 8.Sosial-siyasi xarakterli fəvqəladə hadisələr və ekoloji xarakterli fəvqəladə hadisələr
- Blok 2
- 9.Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
 - 10.Mülki müdafiənin məqsədi,rolu və vəzifələri
 - 11.Mülki müdafiənin təşkil və ona rəhbərlik.

- 12.Nüvə silahın zədələyici amilləri və nüvə silahın zədələnmə ocağı
 - 13.Kimyəvi silahın ən vacib xüsusiyyətləri və zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli.
 - 14.Bakterioloji silahın zədələyici təsiri.Observasiya və Karantin.
 - 15.Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması.
 - 16.Əhəlinin sanitari təmizlənməsi.
- Blok:3
- 17.Mühafizənin əsas prinsipləri və üsulları.
 - 18.Mühafizə qurğuların növləri.
 - 19.Sığınacaqların konstruksiyası
 - 20.Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası.
 - 21.Sadə daldalanacaqların konstruksiyası.

Blok:4

- 22.Fərdi mühafizəvasitələrin növləri.
 - 24.Tənəffüs üzvlərin növləri.
 - 25.Ələhyaqazın növləri.
 - 26.Respiratorların və ən sadə mühafizə vasitələrin növləri.
 - 27.Dəri səthinin mühafizə vasitələri.
 - 28.Əhalinin köçürülməsi,Köçürmə tədbirləri və Köçürmənin mahiyyəti.
- Blok 5**
- 29.İlk tibbi yardımın növləri
 - 30.Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım
 - 31.Yara və yanığ zamanı ilk tibbi yardım
 - 32.Sınıq,çıxma və ezilmə zamanı ilk tibbi yardım
 - 33.Fərdi tibbi mühafizə vasitələrin növləri
 - 34.Fərdi tibbi paketin istifadə qaydaları.
 - 35.Tibbin və səhiyyənin inkişaf tarixi.
 - 36.Azərbaycanda tibbin və səhiyyənin tarixi.

Sillabus- Texnologiya və texniki fənnlər " kafedrasında təsdiq olunmuşdur. Müzakirə edilərək "07 .may" 2025-ci il "09" sayılı iclas protokolu) təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

b.m.Gənciyev Y.F

Kafedra müdiri:

dos R.F.Əliyev